

BUDGETBEMÆRKNINGER

Del 1

Læsevejledning til budgetbemærkningerne

Budgettet skal løse flere forskellige opgaver. Der skelnes mellem den finansielle opgave, den bevillingsmæssige opgave og informationsopgaven. Budgetbemærkningerne på drift og anlæg er med til at understøtte disse 3 opgaver.

Her kan man finde oversigter over kommunens udgifter fordelt på de forskellige opgaveområder. Budgettet angiver størrelsen på det spillerum, der er overlagt til udvalgene og til forvaltningen og aftaleenhederne, når der i årets løb skal foretages økonomiske dispositioner.

Budgetbemærkningerne til budgettet er opdelt i del 1 og del 2.

Til basisbudgettet præsenteres del 1 til at give et hurtigt overblik over hvert politisk udvalg og bevillingsområde på drift og anlæg. Del 1 består af en kort beskrivelse af området, hovedtal for budgettet på drift og anlæg i de fire budgetår samt en aktuel økonomisk status på området.

Til det vedtagne budget suppleres del 1 med ændringer fra budgetaftalen. Dertil tillægges del 2, som indeholder en mere dybdegående beskrivelse af området og dets budgetforudsætninger, herunder tildelingsmodeller og demografireguleringer. Del 2 redegør også for budgetændringer på området, der er foretaget siden sidste års vedtagne budget.

Del 2 indeholder desuden en beskrivelse af udvalgenes anlægsprojekter, som har budget i de fire budgetår. For hvert anlægsprojekt fremgår en flerårig oversigt over rådighedsbeløbene og de frigivne anlægsbevillinger knyttet til rådighedsbeløbene. Der er endvidere en beskrivelse af anlægsprojektets formål og status.

Økonomiudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Administration

Politisk organisation

Økonomiudvalget - Administration

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende den centrale administration og planlægning.

Det består af budgetter til stabene og forvaltningernes centrale administrative funktioner. Bevillingen omfatter ligeledes budget til administrative områder såsom redningsberedskab, løn- og barselspuljer, betaling til Udbetaling Danmark, forsikringer og tjenestemandspensioner.

Derudover budgetteres demografimidler og effektiviseringsbidrag, som endnu ikke er udmøntet i fagudvalgenes budgetter samt endnu ikke fordelte budgetter, som Randers Kommune har modtaget i forbindelse med lovændringer.

Hvert år afsættes desuden en buffer under Administration vedrørende serviceudgifter til imødegåelse af eventuelt forbrug af opsparede midler på service. Servicebufferen er ikke finansieret, idet der er indregnet en modpost i kommunens budget med samme beløb under finansforskydninger.

Fakta	
Udg. til central ledelse og adm. pr. indb. i 2023 for Randers Kommune:	5.242
Udg. til central ledelse og adm. pr. indb. i 2023 - placering på landsplan:	9

Kilde: Indenrigs- og Sundhedsministeriets kommunale nøgletal

Politikker
Indkøbspolitik
Personale- og ledelsespolitik
Politik for aktivt medborgerskab
Økonomisk politik
Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	579,2	637,7	647,4	655,0
Udvikling, Miljø og Teknik	68,5	63,6	63,6	63,6
Børn og Skole	15,6	15,5	15,5	15,5
Social og Arbejdsmarked	38,0	37,9	37,9	37,9
Sundhed, Kultur og Omsorg	19,9	19,9	19,9	19,9
Stabe og tværgående konti	132,9	134,9	131,4	131,4
Redningsberedskab	22,6	22,6	22,6	22,6
Løn- og barselspuljer	41,2	41,2	41,2	41,2
Udbetaling Danmark	26,6	26,4	26,4	26,4
Tjenestemandspensioner og -præmier	48,8	48,3	48,3	48,3

Økonomiudvalget - Administration

Del 1

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Forsikringer	23,3	23,3	23,3	23,3
Servicebuffer, lovændringer og reserver	141,7	204,2	217,4	225,0
Uden for servicerammen	0,2	0,2	0,2	0,2
Tjenestemandspensioner og -præmier	0,2	0,2	0,2	0,2
I alt	579,4	637,9	647,6	655,2

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Samlet er der inden for servicerammen under administrationsområdet budgetteret med nettoudgifter på 579,2 mio. kr. i 2025 stigende til 655,0 mio. kr. i 2028. For delområdet *Udvikling, Miljø og Teknik* er der en reduktion af budgettet på 4,9 mio. kr. fra 2025 til 2028. Der bortfalder 3,2 mio. kr. til byggesagsbehandling og ca. 1 mio. kr. til den boligsociale helhedsplan fra 2026. Den resterende reduktion omhandler effektiviseringsbidraget fra budget 2023-26.

I 2026 er der under *Stabe og tværgående konti* et 1-års budget på 3,1 mio. kr. til DM i Skills. Samtidig bortfalder der budget til en kommunikationsindsats i Nordbyen fra 2026 og puljemidler vedr. velfærdsteknologi fra 2027.

De stigende beløb under *Servicebuffer, lovændringer og reserver* er sammensat af de afsatte demografimidler til omsorgs-, skole, social- og børneområdet med en stigning på 78,7 mio. kr. fra 2025 til 2028, en buffer til afledt drift i tilknytning til nye anlæg, der stiger med 4,2 mio. kr., trepartsmidler med en stigning på 32,7 mio. kr. samt pulje vedrørende folkeskolens kvalitetsprogram på 4,5 mio. kr. i 2026 stigende til 9,0 i 2028. I faldende retning er budgetteret med -20,0 mio. kr. i 2027 og -40 mio. kr. i 2028, som er et ikke-udmøntet effektiviserings- og besparelseskra. Puljen vil blive udmøntet i tilknytning til budgetvedtagelsen 2025-28.

2.1.2 Uden for servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Tabellen viser, at der for administrationsområdet - uden for servicerammen - er budgetteret med nettoudgifter på 0,2 mio. kr. i alle år.

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Anlægsbuffer	40,0	0,0	0,0	0,0
Anlægspulje til politisk udmøntning	0,8	0,8	0,0	50,6
I alt	40,8	0,8	0,0	50,6

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Der er budgetteret med 40,0 mio. kr. til en anlægsbuffer til imødegåelse af eventuelt forbrug af opsparede midler på anlæg i 2024. Anlægsbufferen er ikke finansieret, idet der er indregnet en modpost med samme beløb under finansforskydninger. Derudover er der budgetteret med 0,8 mio. kr. i 2025 og 2026 fra årets Lov- og cirkulæreprgram samt en anlægspulje til politisk udmøntning på 50,6 mio. kr. i 2028.

Økonomiudvalget - Administration

Del 1

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Randers Kommune er økonomisk udfordret. I administrationen bliver der arbejdet med at forberede beslutningsgrundlag, der kan give byrådet muligheder for at træffe de nødvendige beslutninger i forhold til at genoprette økonomien. Der arbejdes med implementering og opfølgning på de økonomiske handleplaner på social-, omsorg-, familie- og skoleområderne. Udviklingen i udgifterne til indkomstoverførsler er ligeledes en udfordring for kommunens økonomi. I den forbindelse igangsættes arbejdet med "Fremtidens Randers".

Med "Fremtidens Randers" igangsætter byrådet en række forandringer i Randers Kommune med henblik på at løse nogle af de udfordringer byrådet har identificeret for at sikre, at langt flere borgere får gode livschancer, en uddannelse, fodfæste på arbejdsmarkedet samt muligheder for at bringe deres egne ressourcer i spil. Et projekt der med både et kort og et længere sigt skal løfte den socioøkonomiske profil i kommunen.

Miljøkatastrofen og jordskredet ved virksomheden Nordic Waste har påvirket – og påvirker fortsat – kommunen administrativt i forhold til bl.a. arbejdet med den løbende økonomi- og leverandørstyring samt samarbejdet med eksterne i øvrigt (herunder Miljøstyrelsen).

Med afsæt i Randers Kommunes Teknologi- og digitaliseringsstrategi, som blev vedtaget i 2023, er igangsat en række tværgående og lokale indsatser. Indsatserne skal sikre, at strategien omsættes til konkret handling i organisationen og tager afsæt i strategiens tre fokusområder - Digital velfærd, Digital grøn omstilling og Solidt digitalt fundament. De teknologiske muligheder udvikler sig konstant, og ikke mindst hvad angår kunstig intelligens, herunder generativ AI og sprogteknologi. Dette er derfor et nyt indsatsområde for Randers Kommune. Der vil således blive igangsat indsatser, som skal understøtte, at Randers Kommune udnytter de muligheder, som generativ AI og sprogteknologi rummer ift. at udvikle den kommunale opgaveløsning og lette arbejdsgangene, samtidigt med at kommunen håndterer de risici og dilemmaer, der er forbundet med at anvende teknologien.

I relation til Strategi for fremtidens arbejdskraft er der fokus på Randers Kommune som attraktiv arbejdsplads. Dette har bl.a. udmøntet sig i en mangfoldighedskampagne og styrket rekrutteringsprocesser. Der stilles muligheder til rådighed, så medarbejdere kan komme op i tid, og der arbejdes på fortsat tilknytning til arbejdspladsen for seniorer. Der arbejdes målrettet med karrieremuligheder herunder intern lederrekruttering og udvikling såsom Lederafklaringsforløb. I forhold til afbureaukratisering og digitalisering er der fokuseret på at understøtte de decentrale administrative opgaver bl.a. ved implementering af nyt vagtplanssystem, digitalisering af indhentning af børne- og straffeattester samt understøttelse af registrering af arbejdstid. I forhold til arbejdsmiljøstrategi er der fokus på trivsel og forebyggelse af sygefravær samt at skabe gode muligheder for de langtidsfriske. Derfor er det gode arbejdsmiljø i centrum med en ordentlig omgangstone på arbejdspladsen og forebyggelse af krænkende sprogbrug og handlinger. Der er gennemført demokratiske valg i hele MED og arbejdsmiljøorganisationen. For at skabe det bedste afsæt for samarbejdet mellem ledere, MED-udvalg, TR og AMR er der gennemført målrettet kompetenceudvikling.

Økonomiudvalget - Politisk organisation

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende partistøtte, kommunalbestyrelsesmedlemmer, kommissioner, råd og nævn samt de forskellige valg.

Fakta	
Antal politiske udvalg:	10
Antal byrådsmedlemmer:	31

Politikker

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet.

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Serviceammen				
Fælles formål - Politisk organisation	0,6	0,6	0,6	0,6
Kommunalbestyrelsesmedlemmer	16,2	16,2	16,2	16,2
Kommissioner, råd og nævn	1,8	1,0	1,0	1,0
Valg	3,8	3,5	0,1	0,1
I alt	22,3	21,3	17,8	17,8

2.1.1 Serviceammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Tabellen viser, at der samlet for service under Politisk organisation er budgetteret med nettoudgifter på 22,3 mio. kr. i 2025 faldende til 17,8 mio. kr. i 2028. Under *Kommissioner, råd og nævn* er der budgetteret med valg til ældrerådet i 2025, hvilket er grunden til det større budget i 2025 set i forhold til de øvrige år. De budgetterede beløb under *Valg* varierer alt efter, om der afholdes valg samt hvilke valg, der afholdes. Der er afsat budget til valg af kommunal- og regionsrådsbestyrelser i 2025 og til folketinget i 2026.

3. Aktuel økonomisk situation på drift

3.1 Aktuel status

Byrådet har i 2022 og 2023 vedtaget nye politikker og strategier for den gældende byrådsperiode. I de kommende år vil fagudvalgene i samarbejde med forvaltningen arbejde på at realisere de vedtagne politikker og strategier – blandt andet via initiativer formuleret i tilknyttede handleplaner.

Børne- og familieudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Børn

Familie

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 1

1. Beskrivelse af området

Dagtilbudsområdet omfatter udgifter og indtægter i dagtilbud og dagpleje, samt i fritidstilbud og klubber. Desuden dækker bevillingen tilskud til privat pasning, tilskud til pasning af egne børn og tilskud til børn indskrevet i private institutioner.

I budgettet er der ligeledes en bevilling til §83 børn i henhold til Barnets Lov, som primært anvises til specialtilbuddet i Lucernevejens Børnehave.

Fakta	
Dagplejebørn	550
Vuggestuebørn	1.448
Børnehavebørn (ekskl. Børnebyer)	2.666
Antal kommunale daginstitutioner	43
Antal selvejende daginstitutioner	12
Antal fritidshjem og klubber	5
Antal private institutioner	8

Politikker
Børne- og ungepolitik
Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet på servicerammen.

Børn (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen				
Fælles formål - Børn	38,8	38,8	38,8	38,8
Dagpleje	59,0	59,0	59,0	59,0
Dagtilbud	388,1	388,1	388,1	388,1
Fritidstilbud og klubber	20,8	20,8	20,8	20,8
Tilskud til private institutioner	32,5	32,5	32,5	32,5
Særlige dagtilbud	9,4	9,4	9,4	9,4
I alt	548,7	548,7	548,7	548,7

2.1.1 Servicerammen

Budgettet er beregnet med udgangspunkt i det aktuelle børnetal. Dagtilbudsområdet er omfattet af demografiregulering, og det betyder, at budgettets størrelse løbende vil ændres i takt med det faktiske børnetal.

I 2025 er minimumsnormeringen fuldt implementeret i alle dagtilbud.

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 1

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Forbedring af indeklima i daginstitutioner	0,1	0,0	0,0	0,0
Ny daginstitution	1,5	18,7	18,7	0,0
Vuggestuegruppe - budgetreservation	1,6	0,0	0,0	0,0
I alt	3,1	18,7	18,7	0,0

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

På dagtilbudsområdet er der i 2024 igangsat et anlægsprojekt, der har til formål at forbedre indeklimaet i en række af de kommunale daginstitutioner. Projektet forventes afsluttet i løbet af 2025 og finansieres via overførte midler fra 2024. Desuden er der i anlægsbudgettet for 2025 afsat et restbeløb til færdiggørelse af projektet.

I 2025 er der desuden afsat midler til etablering af en ny vuggestuegruppe. Den endelige placering er der endnu ikke taget stilling til.

I forhold til opførelsen af en ny daginstitution med 150 børn i midtbyen, så forventes selve planlægningsarbejdet at blive startet op i 2025. Selve byggeriet forventes at blive gennemført i løbet af 2027 og 2028. Den endelige placering af daginstitutionen er ikke fastlagt på nuværende tidspunkt.

Der er udarbejdet en pædagogisk analyse af bygningsmassen på daginstitutionsområdet, der har til formål at fastlægge de pædagogiske principper for udformningen og indretningen af institutionerne – herunder også at afdække mulighederne for at sikre en bedre udnyttelse af kapaciteten på dagtilbudsområdet. Analysen vil danne grundlag for udformningen af fremtidige byggerier på området.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På børneområdet er lovgivningen om minimumsnormeringer i daginstitutioner fuldt ud implementeret. Lovgivningen har medført, at der hen over de seneste år gradvis er sket en forøgelse af personalenormeringen på dagtilbudsområdet. Desuden er der i budgettet for 2025 blevet indarbejdet et beløb til dækning af daginstitutionernes udgifter til øvrig drift.

I Randers Kommune er det en politisk målsætning, at 65 pct. af medarbejderne i daginstitutionerne skal være uddannede pædagoger. På nuværende tidspunkt er det vanskeligt at leve op til målsætningen pga. den generelle mangel på pædagoger. Der er derfor i samarbejde med VIA iværksat et tilbud om merituddannelse af kommunens egne medarbejdere med henblik på at forbedre rekrutteringsmulighederne.

Desuden er der iværksat tilbud om uddannelse til pædagogisk assistent af kommunens ufaglærte medarbejdere med henblik på at øge uddannelsesniveaue på dagtilbudsområdet.

Forvaltningen er i færd med at forberede udmøntningen af den besparelse på Randers Kommunes førskoleordning, der blev besluttet i budget 2023 med henblik på ikrafttræden i 2025. Førskoletilbuddet forløber

Børne- og familieudvalget - Børn

Del 1

som hidtil fra 1. marts til skolestart i august. Men det afsatte personale til ordningen vil fra 1. maj blive til-
delt ud fra normeringen i SFO-tilbud i stedet for som minimumsnormering i dagtilbud.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

1. Beskrivelse af området

Familieområdet har primært fokus på børn og unge i Randers Kommune med behov for særlig støtte. Formålet er at understøtte og sikre udsatte børn og unge samt deres familier en positiv udvikling og trivsel. Området er forankret i Barnets Lovs bestemmelser om særlig støtte til børn og unge i alderen 0-17 år samt unge i efterværn i alderen 18-23 år.

Bevillingen omfatter indsatser til udsatte børn og unge, der har behov for hjælp af sociale årsager, samt kvinder, der søger hjælp på krisecentre. Indsatser til familier med handicappede børn varetages under socialudvalget.

Indsatserne omfatter forebyggende foranstaltninger og anbringelser, der bevilges af rådgivere i Familie- og rådgivningscentret. Desuden omfatter indsatserne ophold og støtte på krisecentre. Sidstnævnte ydelser kræver ikke visitation.

Indsatserne varetages, dels af Randers Kommunes egne tilbud, og dels ved køb af ydelser i andre kommuner og regioner eller hos private leverandører.

Fakta	
Egne institutioner i Randers Kommune:	
Døgnpladser, Rismøllegården	8
Døgnpladser, Familieværksteder	3
Døgnpladser, Randers Krisecenter	14
Antal anbragte:	
Plejefamilie	123
Døgninstitution/opholdssted	48

Politikker

Børne- og ungepolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicrammen og uden for servicrammen.

Familie (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	234,3	233,1	233,7	233,7
Plejefamilier	75,5	75,5	75,5	75,5
Opholdssteder, sikrede inst. og døgninstitutioner	49,7	48,5	48,5	48,5
Forebyggende foranstaltninger og indsats	65,4	64,0	64,0	64,0
Kvindekrisecentre	3,7	3,7	3,7	3,7
Familie- og rådgivningscentret (adm.)	40,0	41,3	41,9	41,9

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

Uden for servicerammen	-12,7	-13,1	-14,2	-14,2
Opholdssteder, sikrede inst. og døgninstitutioner	-12,8	-13,2	-14,3	-14,3
Forebyggende foranstaltninger og indsats	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
I alt	221,6	220,0	219,4	219,4

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Familieområdet er ikke omfattet af en løbende demografiregulering, men har en samlet rammebevilling. Det betyder, at budgettet ikke reguleres i takt med antallet af børn og unge, der har brug for støtte.

Budgettet falder med 1,6 mio. kr. fra 2025 til 2026, mens det stiger med 0,6 mio. kr. fra 2026 til 2027. Det dækker over, at der er indarbejdet et årligt effektiviseringskrav på 0,5% i 2025-2026, og en bevilling på 1,3 mio. kr. i 2025 til efterlevelse af handleplanen (se i øvrigt afsnit 3.1). Dertil er der bevilliget midler via lov- og cirkulæreprogrammet til øgede sagsrådgiverressourcer som følge af implementering af Barnets Lov.

Familieområdet er organiseret i tre centre. De to centre: Børn- og ungecenter og Randers Krisecenter er udelukkende udførerenheder, mens Familie- og rådgivningscentret både varetager myndighedsopgaver og udføreropgaver. Alle tre centre er selvstændige økonomiske aftaleenheder, jf. Randers-modellen.

Udover budgettet til de tre centre er der et centralt budget til dækning af udgifter til bl.a. Familiefagligt Udviklingscenter, betaling til Socialtilsyn Midt, mødrehjælp og ledelse på familieområdet.

Det samlede budget hænger tæt sammen, og der foretages løbende en vurdering af hvilke typer af indsatser og tilbud, der er behov for, og herefter tilpasses budgettet til det aktuelle behov indenfor den samlede ramme.

Nedenstående tabel viser de budgetterede serviceudgifter i 2025 i mio. kr. fordelt på centrene og centrale konti.

Familie 2025 (mio. kr.)	Børn- og ungecenter	Krise Center	Familie- og rådgivn.-center Døgnafdeling	Familie- og rådgivn.-center Køb af pladser	Familie- og rådgivn.-center (adm.)	Centrale udgifter	I alt
Servicerammen	50,4	8,2	15,0	174,8	39,0	-52,9	234,4
Plejefamilier	0,0	0,0	7,9	65,1	0,0	2,5	75,5
Opholdssteder, sikrede samt døgninstitutioner	0,0	0,0	7,1	47,7	0,0	-5,1	49,7
Forebyggende foranstaltninger og indsats	50,4	0,0	0,0	62,0	0,0	-46,9	65,5
Kvindekrisecentre	0,0	8,2	0,0	0,0	0,0	-4,5	3,7
Familie- og rådgivningscentret (adm.)	0,0	0,0	0,0	0,0	39,0	1,0	40,0

2.1.2 Uden for servicerammen

Uden for servicerammen konteres statsrefusioner i særligt dyre enkeltsager. Derudover konteres udgifter og refusioner til sociale formål (dvs. udbetaling af tilskud vedrørende samværsret mv. med børn og forsørgelse af børn). Disse udgifter afholdes i henhold til aktivloven.

Børne- og familieudvalget - Familie

Del 1

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Der er i 2023 udarbejdet en faglig økonomisk handleplan, der indeholder en række initiativer, som skal bidrage til at reducere merforbruget. Handleplanen løber hen over en årrække, hvor der de første år forventes merforbrug, inden forbruget forventes at falde, så området på langt sigt vil ende i balance. Handleplanen er senest opdateret i 2024.

Handleplanen indeholder en række initiativer, hvoraf der er arbejdet med følgende:

- Der arbejdes med rekruttering og fastholdelse af plejefamilier for derved at nedbringe antallet af børn på døgninstitution og i private opholdssteder.
- I handleplanen er der afsat 2 mio. kr. til at udbygge antallet af egne anbringelsespladser i Randers Kommune. Det forventes at kunne bidrage positivt til ønsket om, at flere børn skal anbringes i plejefamilie fremfor for institution, idet det vil skabe bedre mulighed for kommunens medarbejdere at finde den rette plejefamilie til barnet. Der arbejdes fortsat med forundersøgelser for etablering af institutionen, hvorfor midlerne ikke er anvendt endnu.
- Der er investeret i tiltag, der kan forebygge dyre anbringelser for børn og unge med spiseforstyrrelse og selvskadende adfærd, hvor familieområdet har oprettet mere helhedsorienterede indsatser for disse børn og unge.
- Der er indført smidigere visitationsprocesser inden for indsatser til familiebehandling, så indsatserne gøres mere fleksible med henblik på øget fokus på forebyggelse, netværksinddragelse og konkret arbejde på alternative indsatser til en anbringelse.

Familieområdet er præget af, at enkelte sager på familieområdet kan være meget omkostningstunge, og området vil derfor altid være sårbart overfor stigninger i antallet af anbringelsessager.

Beskæftigelsesudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Beskæftigelse, integration og ydelser

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende beskæftigelses- og integrationsområdet og indeholder de organisatoriske enheder Jobcenter Randers, Ydelseskontoret og Sprogcenter Randers.

Beskæftigelsesområdet har til formål at hjælpe ledige i job samt udbetale forsørgelsesydelse til personer, der er ledige eller syge.

Beskæftigelsesindsatsen skal hjælpe ledige tilbage på arbejdsmarkedet i den grad, de er i stand til det. Det gøres f.eks. ved samtaler, uddannelse og kontakt til relevante virksomheder. Målet er, at flere kan forsørge sig selv og få et selvstændigt liv.

Udgifter og indtægter på området omfatter således forsørgelsesydelse til ledige eller sygemeldte borgere samt sagsbehandling og beskæftigelsesindsats for disse borgere og danskuddannelse til borgere omfattet af integrationsloven.

Ydelserne er dels midlertidig forsørgelse såsom kontanthjælp, arbejdsløshedsdagpenge, ressourceforløbsydelse, selvforsørgelses- og hjemrejseydelse og sygedagpenge, og dels permanent forsørgelse som førtidspension, seniorpension og løntilskud til fleksjob.

Driftsudgifterne til aktivering vedrører tilbud til borgere på midlertidig forsørgelse omfattet af aktiveringsbestemmelserne, hertil kommer udgifter til danskuddannelse af flygtninge og indvandrere.

De administrative udgifter på området dækker udgifter og indtægter til administration af Jobcenter Randers, herunder samtaler med de ledige, lægeerklæringer og virksomhedsrettet indsats samt administration af ydelseskontoret, som varetager udbetalingerne af ydelser til borgere.

Fakta

Antal helårspersoner (B2025)	14.812
Antal personer i kontakt med jobcenteret (2023)	22.469
Antal virksomhedsbesøg (2023)	2.223
Beskæftigelsesområdets andel af driftsbudget i Randers Kommune (2025)	31,4 %

Politikker

Beskæftigelsespolitikken

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen. Tabellen viser, at der samlet for hele beskæftigelsesområdet er budgetteret med nettoudgifter for 2.419,1 mio. kr. i 2025, og det stiger til 2.543,3 mio. kr. i 2028.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 1

Beskæftigelse (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	141,7	135,1	135,1	135,1
Integration	2,2	2,2	2,2	2,2
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	127,1	120,5	120,5	120,5
Øvrige indsatser og ydelser	12,5	12,5	12,5	12,5
Uden for servicerammen	2.277,4	2.337,2	2.372,6	2.408,2
Arbejdsløshedsdagpenge	214,2	229,5	237,4	245,2
Kontanthjælp og ledighedsydelse	303,7	307,8	312,9	322,8
Sygedagpenge og jobafklaring	272,8	274,6	269,3	271,4
Ressourceforløb	45,9	48,4	49,1	48,3
Fleksjob	245,5	249,8	255,7	253,8
Førtidspensioner	833,4	855,4	873,9	892,0
Seniorpension	96,3	97,7	96,5	94,1
Integration	14,7	13,4	13,7	13,7
Beskæftigelsesindsats - jobcentertilbud	84,4	92,3	94,2	95,9
Øvrige indsatser og ydelser	50,6	49,4	49,8	49,9
Boligyldelse og boligsikring	116,0	119,0	120,1	121,1
I alt	2.419,1	2.472,3	2.507,8	2.543,3

Det største udgiftsområde er førtids- og seniorpension, som udgør mere end en tredjedel af det samlede budget på beskæftigelsesområdet, og andelen har været stigende de seneste år. Sammen med fleksjob udgør de permanente forsørgelsesudgifter i alt 48,6 % af det samlede budget på beskæftigelsesområdet i 2025.

Kontanthjælp og ledighedsydelse udgør 12,6 %, og sygedagpenge- og jobafklaringsområdet udgør 11,3 % af det samlede budget.

Driftsudgifterne til aktivering, også kaldet Jobcentrets tilbudsvifte, udgør 84,4 mio. kr. og dermed 3,5 % af budgettet, mens administrationen af Jobcenter og ydelseskantor udgør 5,3 % af budgettet.

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Tabellen viser, at budgettet på servicerammen udgør 141,7 mio. kr. i 2025, og det falder til 135,1 frem til 2028.

Faldet skyldes hovedsagelig, at investeringsmodellerne og den midlertidige bevilling til styrket beskæftigelsesindsats vedtaget i budget 2024 bortfalder efter 2025, samt at effektiviseringsbidraget er lagt ind i budgettet med den vedtagne trappe på 0,5 % af servicebudgettet fra 2025 til og med 2028.

Lov- og cirkulærepragrammet er indtil videre indregnet som en central pulje under økonomiudvalget og udmøntes først senere på de relevante bevillingsområder.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 1

2.1.2 Uden for servicerammen

Der er på indkomstoverførslerne budgetteret med netto 2.277,4 mio. kr. i 2025 og stigende til 2.408,2 mio. kr. i 2028.

Budgetlægningen af indkomstoverførsler foregår altid "fra bunden" i selve budgetåret - under hensyntagen til egne regnskaberfaringer samt KL's skøn for udviklingen på området.

Der henvises til kommende del 2 af budgetbemærkningerne for en grundig gennemgang af de forskellige delområder under beskæftigelsesområdets bevilling.

Udgifter til Ukraine er ikke med i budget 2025 efter 17. marts 2025, men forventes at blive indarbejdet i forbindelse med budgetopfølgningerne i 2025.

For overslagsårene følger alle poster KL's skøn for den forventede udvikling på de enkelte områder. Stigningen i overslagsårene skyldes dels forventning om stigende udgifter til førtidspension, seniorpension og fleksjob (primært som følge af den gradvise overgang til højere kommunal medfinansiering), og dels en forventning om stigende ledighed fra det nuværende historisk lave niveau. På kontanthjælpsområdet træder et nyt kontanthjælpsystem i kraft i 2025, hvilket har indflydelse på udgiftsudviklingen.

3. Aktuel økonomisk situation på drift

3.1 Aktuel status

Konjunktursituationen

Arbejdsmarkedet er i en situation med historisk høj beskæftigelse, mangel på arbejdskraft i flere brancher og lav, men langsomt tiltagende, ledighed. I 2024 forventes ledigheden således at stige lidt i forhold til 2023, og udviklingen forventes at fortsætte i 2025.

I perioden fra 2015 til 2023 er Randers Kommunes andel af udgifterne til offentlig forsørgelse på landsplan steget fra 1,95% til 2,14 %. Randers Kommunes andel af folketallet var i 2023 på 1,68%.

I budgetlægningen og i fremskrivningerne i overslagsårene er der en forventning om et lille fald i Randers Kommunes udgiftsandel fra 2,14 % i 2023 til 2,10 % i 2025. Sker der ændringer i konjunktursituationen, vil Staten samlet set kompensere kommunerne for deres ændrede udgifter til forsørgelse gennem budgetgarantien. Hver enkelt kommune bliver kompenseret ud fra andel af folketallet. Det betyder, at der fortsat er den store udfordring, at Randers Kommune bruger forholdsmæssigt mere på forsørgelsesudgifter end vores andel af befolkningen. For en nærmere beskrivelse heraf henvises der til særskilt notat "Notat om indkomstoverførsler 2024-2028", som indgår som en del af budgetmaterialet til Budget 2024-2027

Ukraine

Det er i økonomiaftalen for 2025 ikke en konkret tilkendegivelse af at der følges op på udgifterne til fordrevne fra Ukraine i 2025 i forbindelse med økonomiaftalen for 2026.

Der er ikke givet hverken finansiering eller serviceramme til håndtering af fordrevne fra Ukraine i 2025.

Beskæftigelsesudvalget - Beskæftigelse, integration og ydelser

Del 1

Da særloven for Ukrainere udløber 17. marts 2025, har KL kun medtaget udgifter til indkomstoverførsler til ukrainere i budgetforudsætningerne for 2025 de første 3 måneder af året. Randers Kommune har derfor fulgt samme metodik i budgetteringen.

Særloven forventes at blive forlænget til marts 2026, og budgettet vil dermed blive større i 2025. Der er på den baggrund fortsat usikkerhed om budgettet for 2025 til indsats og danskundervisning på integrationsområdet.

Nyt Kontanthjælpssystem

Der er indgået tre aftaler om et nyt kontanthjælpssystem. Aftalerne indebærer ændringer i ydelserne, samt tilskud og tillæg. Hertil vil SHO-ydelserne blive nedlagt og borgerne vil overgå til kontanthjælp. For borgere der ikke lever op til opholds- og beskæftigelseskravet, bliver der desuden fra og med 1. juli 2025 indført en 37-timers arbejdspligt.

Socialudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Tilbud til børn, unge og voksne
med særlige behov

Socialudvalget

Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

1. Beskrivelse af området

Socialområdet hjælper, støtter og behandler børn og unge med handicap og voksne med særlige behov til at mestre deres eget liv og få en øget livskvalitet.

Børn og unge med handicap gives tilbud gennem specialbørnehave, familierådgivere, familiepleje, døgninstitution og særligt tilrettelagte ungdomsuddannelser.

Voksne med særlige behov får støtte til at strukturere deres hverdag og at skabe sociale kontakter samt hjælp til daglige ting som indkøb og madlavning – både i eget hjem eller i et fællesskab. Socialområdet giver også støtte til og behandler personer med alkohol- og stofmisbrug.

Randers Kommune har som mål at sikre, at tilbud og indsatser gives med henblik på, at borgere med særlige behov kan deltage aktivt i fællesskabet og udnytte deres ressourcer bedst muligt.

Politik for borgere med særlige behov er en paraply over kommunens samlede indsats for borgere, der har særligt behov for støtte, og udstikker de overordnede visioner, centrale værdier og retningslinjer for målgruppen.

Der er vedtaget tre aftaler på socialområdet for perioden 2023-26 (børnehandicap, voksenhandicap samt psykiatri og udsatte), der beskriver hvordan der arbejdes konkret og målrettet med at omsætte politikens visioner.

Fakta (antal borgere 2023)	
Botilbud til voksne	602
Mestringsvejledning i eget hjem	1.055
Herberg/forsorgshjem	207
Misbrugsbehandling stof	387
Misbrugsbehandling alkohol	256
Børn og unge i døgntilbud	57
Børn og unge i forebyggende tilbud	367

Politikker
Politik for borgere med særlige behov
Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Socialudvalget

Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	688,9	688,0	688,9	688,9
Psykiatri og Socialt Udsatte	154,2	153,1	154,0	154,0
Handicap	493,4	493,5	493,6	493,6
Autisme, senhjerneskade og læring	41,3	41,3	41,3	41,3
Uden for servicerammen	-26,9	-27,3	-29,3	-29,2
Psykiatri og Socialt Udsatte	-1,6	-2,0	-2,0	-2,0
Handicap	-25,3	-25,4	-27,3	-27,2
I alt	662,0	660,7	659,6	659,7

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet 2025-28 for tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov. Budgettet inden for servicerammen er på knap 689 mio. kr. årligt i 2025-28.

Center for Psykiatri og Socialt Udsatte har et budget i 2025 på 154,2 mio. kr. Centeret visiterer til og tilbyder ydelser til borgere over 18 år med komplekse problemer på flere livsområder, f.eks. sindslidelse, hjemløshed samt misbrug og afhængighed af alkohol og stoffer.

Center for Handicap har et budget på 493,4 mio. kr. i 2025 og leverer tilbud til børn, unge og voksne med handicap. Centeret har desuden en myndighedsfunktion, der har til opgave at visitere til foranstaltninger samt følger op på disse.

Center for Autisme, Senhjerneskade og Læring driver med et budget på 41,3 mio. kr. i 2025 en række bosteder samt mestringsvejledning for voksne borgere med autismspektrumsforstyrrelser og for borgere med senhjerneskade. Desuden driver centeret tilbud om beskyttet beskæftigelse efter servicelovens § 103, en række aktivitets- og samværstilbud efter servicelovens § 104 samt Center for Specialundervisning for Voksne (CSV Randers). Center for Handicap visiterer og afholder udgifter til hovedparten af centerets tilbud. Enkelte pladser sælges til andre kommuner.

2.1.2 Uden for servicerammen

Tabellen viser, at der samlet set er budgetteret med nettoindtægter for 26,9 mio. kr. i 2025. Budgettet baseres på foregående års regnskabsresultat og forventninger til det fremtidige forbrug. Budgettet omfatter bl.a. tabt arbejdsfortjeneste, kompensation for merudgifter og statsrefusion af særligt dyre enkeltsager. For nærmere oplysninger om budgettet uden for servicerammen, henvises til del 2.

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Økonomisk handleplan BA23-26	15,3	5,9	0,0	0,0
I alt	15,3	5,9	0,0	0,0

Socialudvalget

Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Som en del af budgetaftalen 2023-26 er der afsat anlægsmidler i 2024-26 til etablering af et nyt midlertidigt botilbud med 15 boliger og et nyt længerevarende botilbud med 15 boliger. Med en større boligmasse på det specialiserede socialområde skabes der mulighed for at tilbyde flere borgere med særlige behov et botilbud tæt på deres lokalmiljø og sociale netværk.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Randers Kommune har i en årrække haft en markant stigning i udgifterne på det specialiserede socialområde. Udgiftsstigningen på området ses også generelt i landets øvrige kommuner. De stigende udgifter skyldes især en markant stigning i antallet af og udgifterne til særligt dyre enkeltsager til området. Udover stigende udgifter til særligt dyre sager ses en tendens til stigende gennemsnitspriser for borgere i bo- og døgntilbud, hvilket særligt gør sig gældende for de private tilbud.

Der arbejdes med flere initiativer i forhold til at afbøde udgiftsudviklingen på socialområdet, der er samlet i socialområdets økonomiske plan (SØP/Fingerplan). SØP blev vedtaget som en del af budget 2022-25 og 2023-26. Hertil har byrådet på byrådsmøde den 26. juni 2023 (sag 211) vedtaget en ny boligplan for socialområdet. Der er i budget 2024-27 desuden vedtaget en langsigtet retning for det specialiserede socialområde – den såkaldte Fingerplan, der udover allerede vedtagne SØP-initiativer indeholder yderligere udgiftsdæmpende forslag for 2024 og frem. Fundamentet for SØP/Fingerplanen er de bærende principper, som blev formuleret i aftalen om budget 2023:

- At flere opgaver skal løses i Randers Kommune, når faglighed og økonomi kan matche det eksterne alternativ.
- At understøtte borgernes mestring af eget liv og dermed mindske behovet for kommunal hjælp og støtte.
- At investere i at udbygge kommunens tilbudsvifte med tiltag, der har et fagligt og økonomisk potentiale.

De hidtil opnåede effekter af SØP i 2024 udgør ca. 48 mio. kr. De positive effekter af arbejdet med SØP afspejler sig desværre endnu ikke i en forbedring af den samlede økonomi på socialområdet, hvilket skal ses i sammenhæng med, at den antals- og udgiftsmæssige stigning vedr. særligt dyre sager har været større end tidligere forventet. Udgiftsstigningen overstiger derved de positive effekter af arbejdet med SØP, hvilket betyder et fortsat højt merforbrug i forhold til det afsatte budget på området.

3.2 Demografi

I henhold til den vedtagne budgetprocedure bliver der udarbejdet et særskilt notat om demografireguleringerne som en del af det samlede budgetmateriale, der præsenteres for byrådet på budgetseminaret den 29. august 2024.

Socialudvalget

Tilbud til børn, unge og voksne med særlige behov

Del 1

3.3 Ny lovgivning og øvrige tiltag

3.3.1 Ekspertudvalget på det specialiserede socialområde

I aftale om kommunernes økonomi for 2022 blev det besluttet at nedsætte et ekspertudvalg på socialområdet, der skal komme med anbefalinger til, hvordan der kan sikres en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet. Ekspertudvalget er i april 2024 kommet med sin endelige rapport, der indeholder udvalgets anbefalinger til en bæredygtig faglig og økonomisk udvikling på socialområdet.

3.3.2 Aftale på handicapområdet

Den 2. maj 2024 blev der indgået en politisk aftale om en rammeaftale for det specialiserede socialområde, der beskriver en række initiativer, der samlet set skal bidrage til at reducere udgifterne på socialområdet og øge kommunernes prioriteringsrum. I forlængelse af aftalen er der den 4. juni 2024 vedtaget en ændring af reglerne om magtanvendelse med henblik på at sikre, at personalet på bl.a. botilbud har de rette rammer til at drage omsorg for borgere, der ikke kan tage vare på sig selv eller overskue konsekvenserne af deres egne handlinger. Desuden omfatter aftalen en række andre initiativer, hvor der bl.a. kan nævnes følgende initiativer:

- Revidering af serviceloven, som har til formål at understøtte en mere enkel sagsbehandling og visitation.
- Udvikling af et nyt takstsystem for socialområdet med henblik på en bedre sammenhæng mellem kvalitet og økonomi samt et bedre grundlag for udgiftsstyring
- En model for, hvordan den højt specialiserede del af handicapområdet kan inddeles i specialer.
- Mulige regelforenklinger i sagsbehandlingen, herunder en model for bedre og enklere udmåling af BPA-tilskud og en forenkling af reglerne for visitation til hjælpemidler.
- Ny model for tilsyn med sociale tilbud, hvor sigtet samlet set er et lavere tilsynstryk på de sociale tilbud, som bl.a. kan frigøre tid til borgernære opgaver.

Randers Kommune vurderer, at flere af initiativerne har potentiale for at dæmpe udgiftsstigningerne på socialområdet, herunder bl.a. initiativet om en ny takststruktur med mulighed for takstloft, effektivisering af det sociale tilsyn og en nytænkning af servicelovens bestemmelser.

Miljø- og teknikudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Miljø og teknik, skattefinansieret

Miljø og teknik, takstfinansieret

Miljø- og teknikudvalget - Skattefinansieret

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende Natur og Miljø, Veje og Trafik, Ejendomsservice samt Driftsafdelingen.

Natur og Miljø varetager opgaver inden for det grønne område, naturpladser, naturforvaltning, skove, miljøbeskyttelse og vedligeholdelse af vandløb. Hertil kommer Randers Naturcenter, der forestår direkte naturvejledning og koordinering af naturformidlingstilbud for dagtilbud, institutioner, skoler, andre grupper og private borgere i Randers Kommune.

Veje og Trafik varetager opgaver med vejvedligeholdelse, vintertjeneste, kollektiv trafik, parkering, renhold og trafiksikkerhed.

Ejendomsservice har ansvaret for drift, vedligehold og optimering af de kommunale ejendomme.

Driftsafdelingen er Randers Kommunes "entreprenøraftdeling", som vedligeholder og renholder kommunens veje og stier, plejer og vedligeholder de grønne områder, passer en del af kommunens vandløb, plejer naturarealer samt vedligeholder de grønne områder ved en stor del af kommunens aftaleenheder.

Ejendomsservice og Driftsafdelingen er to selvstændige aftaleenheder.

Fakta	
Offentlig vej	1.152 km
Antal årlige miljøtilsyn	185 stk.
Offentlige vandløb	1.413 km
Passagerer på færrerne 2023	111.821 pers.
Årlige naturgenopretningsprojekter	8-12 stk.
Miljøreguleret virksomheder	448 stk.
Miljøreguleret landbrug	309 stk.

Politikker

Klima-, natur- og miljøpolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Miljø og teknik, skattefinansieret (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen				
Natur og Miljø	26,5	26,8	26,8	26,8
Veje og Trafik	174,2	173,5	173,5	173,5
Ejendomsservice	194,6	192,7	192,6	192,6
Driftsafdeling	-5,6	-4,7	-4,7	-4,7

Miljø- og teknikudvalget - Skattefinansieret

Del 1

Miljø og teknik, skattefinansieret (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
I alt	389,7	388,2	388,1	388,1

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Samlet for hele området er der budgetteret med nettoudgifter for 389,7 mio. kr. i 2025, faldende til 388,1 mio. kr. i 2028, svarende til et fald på 1,6 mio. kr. over perioden.

Størstedelen af de medarbejdere, som varetager myndighedsudøvelse og administration af forvaltningens område, er budgetteret under økonomiudvalget. Det omfatter foruden budget til myndigheds- og administrativt personale og ledelse også personalerelaterede udgifter samt kontorhold, IT-systemer mv.

Der henvises til del 2 for en grundig gennemgang af de enkelte delområder.

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Natur og Miljø	6,8	2,1	3,6	3,6
Veje og Trafik	34,1	16,8	18,9	7,0
Ejendomsservice	72,0	69,2	78,4	78,2
I alt	112,9	88,1	100,9	88,9

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Under Natur og Miljø er der samlet set afsat 6,8 mio. kr. i 2025, 2,1 mio. kr. i 2026 og 3,6 mio. kr. i 2027 og frem. Midlerne er afsat til Badesø Nordre Fæled, naturgenopretning, naturforvaltnings-projekter, medfinansiering af Gudenåstien samt vandløbsprojekter.

Der er afsat 34,1 mio. kr. i 2025, 16,8 mio. kr. i 2026, 18,9 mio. kr. i 2027 og 7,0 mio. kr. i 2028 til anlægsprojekter under Veje og Trafik. Projekterne omfatter rammer til anlæg af cykelstier, diverse vejprojekter og sikre skoleveje samt cykelsti langs Hammelvej, dokning af Udbyhøjfærgen, støjafskærmning i Helsted, reservation til infrastrukturplan og midler til koordinering/styring af infrastrukturplaner.

Midlerne afsat under Ejendomsservice udgør samlet set 72,0 mio. kr. i 2025, 69,2 mio. kr. i 2026, 78,4 mio. kr. i 2027 og 78,2 mio. kr. i 2028. Midlerne er fordelt på puljer til bygningsvedligehold, energibesparende foranstaltninger samt brandteknisk gennemgang.

Der henvises til del 2 for yderligere oplysninger om anlægsprojekterne på området.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Indenfor bevillingsområdet er der et enkelt område med økonomiske udfordringer:

- Vejafvandingsbidrag. Udarbejdelsen af den nye spildevandsplan er forsinket, det er derfor ikke muligt at estimere den fremtidige ubalance før budget 2027-2030.

Miljø- og teknikudvalget - Skattefinansieret

Del 1

For yderligere information om vejafvandingsbidraget henvises til det separate notat, der indgår som en del af budgetmaterialet 2025-2028.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen er kendetegnet ved, at de enkelte delområder er finansieret af brugerne via takstbetaling. Områderne er Rottebekæmpelse og Kirkegårde, som begge er indenfor den kommunale serviceramme, samt Affald og Genbrug, som er et brugerfinansieret område udenfor servicerammen. Takstfinansiering indebærer, at der på det enkelte område over tid skal være balance mellem udgifter og indtægter fra taksterne.

Fakta	
Antal rolleanmeldelser (2023):	3.365 stk.
Rottespærrer kommunale institutioner:	249 stk.
Intelligente fælder:	1.200 stk.
Antal rottefængere	6 stk.
Kommunale kirkegårde:	2 stk.
Areal kirkegårde:	18 ha
Restaffald pr. borger (2023):	122 kg
Årlig affaldsudgift for typisk enfamilieshus (2024):	2.753 kr.

Politikker

Klima-, natur- og miljøpolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	0,2	0,2	0,2	0,2
Rottebekæmpelse	0,2	0,2	0,2	0,2
Kirkegårde	0,0	0,0	0,0	0,0
Uden for servicerammen	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0
Affald og Genbrug	-13,0	-13,0	-13,0	-13,0
I alt	-12,8	-12,8	-12,8	-12,8

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

2.1.1 Servicerammen

Rottebekæmpelse

Det er en kommunal opgave at foretage en effektiv rottebekæmpelse, hvilket tillige omfatter opsætning af rottespærre mv. Da området primo 2024 havde en opsparing i kommunekassen på 1,0 mio. kr. er der budgetlagt med nettoudgifter på 0,2 mio. kr. Det betyder, at indtægter fra brugerbetalingen er budgetlagt med 8,0 mio. kr., mens udgifterne er budgetlagt til 8,2 mio. kr. Indtægten fra gebyrbetaling er dermed fastholdt på samme niveau som i 2022 og 2023.

Kirkegårde

Kirkegårdene hører organisatorisk under aftaleenheden Driftsafdelingen, og omfatter Østre og Nordre kirkegårde med et samlet areal på 18 ha. Byrådet besluttede i 2011, at kirkegårdene skulle være 100% takstfinansieret.

Tabellen viser, at der budgetteres med balance mellem indtægter og udgifter, og at kirkegårdene dermed ikke påvirker kommunens skattefinansierede område. Udgifterne til drift af de to kommunale kirkegårde er budgetteret med 10,9 mio. kr. inklusive hensættelser til fremtidige anlægsinvesteringer på 1,7 mio. kr. Indtægterne fra takstbetaling er budgetteret med 10,9 mio. kr., og taksterne skal dermed dække samtlige direkte og indirekte omkostninger samt hensættelser.

2.1.2 Uden for servicerammen

Affald og Genbrug

Affald og Genbrug ligger uden for den kommunale serviceramme og er et brugerfinansieret område. Affaldsområdet er organisatorisk delt i indsamlingsordninger, affaldsterminalen samt genbrugspladser.

Tabellen viser, at der i 2025 til 2028 er budgetlagt med nettoindtægter for 13,0 mio. kr. årligt. Driftsbudgettet afspejler målsætningen om dels afvikling af områdets gæld til kommunekassen senest i 2025, dels afdrag af anlægsinvestering på 46 mio. kr. til nye beholdere og ombygning af undergrundsstationer (BY 27/2-23, pkt. 45). Der er budgetteret med samlede årlige indtægter for 176,4 mio. kr., mens udgifterne udgør 163,4 mio. kr.

2.2 Anlæg

Der er ikke budget på anlæg fra 2025-2028.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

I 2023 vedtog byrådet ny handleplan for grøn rottebekæmpelse 2023-2025 (BY 30/1-23, pkt. 14). Den nye plan omhandler en giftfri rottebekæmpelse, grøn omstilling af bekæmpelsen samt fastsættelsen af serviceniveauet for rottebekæmpelsen. Det er forudsat i budgettet, at handleplanen kan finansieres med en uændret takstindtægt på 8,0 mio. kr.

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

Taksten for opkrævning af rottebekæmpelse er indtil 2023 blevet opkrævet over ejendomsskatten, som en årligt fastsat promille af ejendomsværdien. Boligforliget Tryghed om boligbeskatningen betød imidlertid, at opkrævning af ejendomsskat i 2024 overgik til staten, mens opkrævning for rottebekæmpelse forblev en kommunal opgave.

Fastsættelse af gebyr for rottebekæmpelse blev i 2024 ændret fra tidligere at være en promille af ejendomsværdien til at blive fastsat som et gebyr pr. bygnings m² (antal m² i BBR-registret). Den nye opkrævningsmetode for rottebekæmpelsesgebyret har imidlertid vist sig ikke at være hensigtsmæssig. Derfor har Miljøministeriet udsendt en revideret model i høring, som forventes at træde i kraft 1. januar 2025. Der er tale om en justeret model med henblik på at opnå en mere jævn fordeling af omkostningerne, herunder at mindske gebyret for de største ejendomme, samtidig med at gebyret for de mindste ejendomme ikke stiger uforholdsmæssigt.

Det samlede rottegebyr, som opkræves i Randers Kommune, er som tidligere nævnt uændret med 8 mio. kr. i 2025. På Kirkegårde hensættes årligt et beløb til udskiftning af krematorieovn, renovering af krematoriebygning samt andre bygningsforbedringer, som på sigt vil indebære større anlægsudgifter. Disse udgifter skal finansieres via taksterne. Primo 2024 var der opsparet 6,2 mio. kr.

I forbindelse med budget 2021-2024 godkendte byrådet en plan for afvikling af affaldsområdets gæld frem mod 2025. Restgælden på affaldsordninger udgør primo 2024 25,0 mio. kr., når der ses bort fra opsparring til lukning af deponi samt anlægsinvestering i nye beholdere mv. Gældsafviklingsplanen er videreført i budget 2025-2028 ved i driftsbudgettet at fastholde et overskud 13 mio. kr. Efter gældsafvikling i 2025 vil det være muligt at afdrage investeringen i nye beholdere mv., hvor den samlede bevilling for 2023 og 2024 udgør 46 mio. kr.

I 2020 afgjorde Landsskatteretten, at kommunerne ikke skal opkræve og afregne moms ved levering af renovationsydelser til private grundejere og grundejerforeninger. I november 2023 blev afgørelsen fulgt op af, at Skattestyrelsen udsendte et styresignal, som fastsætter ændringen af praksis i forhold til at renovationsydelser ikke længere må være pålagt moms. Randers Kommune har i samråd med sin eksterne rådgiver BDO valgt at fastholde den hidtidige praksis i 2024, mens budgetlægningen samt gebyrfastsættelsen for 2025 er udarbejdet i overensstemmelse med den nye praksis. Praksisændringen betyder, at gebyret for renovationsydelse til private grundejere ikke pålægges moms (salgsmoms), men på den anden side, at momsen af momsbelagte udgifter, som medgår til at producere samme ydelse ikke refunderes (købsmoms). Konsekvensen er, at affald og genbrugsområdets momsbelagte udgifter, og dermed de udgifter, som indgår i gebyrberegningen af ydelsen, stiger med 25%

Praksisændringen har ligeledes konsekvenser for fastsættelse af gebyr for ordning for benzin- og olieudskillere. I henhold til Randers Kommunes regulativ for kontrol og tømning af olie- og benzinudskillere er ordningen obligatorisk for enhver grundejer eller virksomhed i Randers Kommune, som har etableret olie- og benzinudskillere på sin ejendom. Derved er ordningen omfattet af praksisændringen og dermed et moms frit område. Der er omkring 240 benzin- og olieudskillere i Randers Kommune, som kontrolleres og tømmes årligt.

Landsskatterettens afgørelse betyder ydermere, at kommunen kan have et krav over for SKAT som følge af for meget afregnet moms. Forvaltningen har i samarbejde med revisionsfirmaet BDO opgjort tilbagebetalingskrav for perioden 2012 til 2023 til i alt 51,7 mio. kr., som er indsendt til SKAT. Kravet er opgjort på baggrund af BDOs forståelse af den udmeldte praksis i Styresignalet SKM 2023.515.SKTST. Skattestyrelsen kan have en anden opfattelse eller på et senere tidspunkt ændre holdning, hvilket betyder, at det endelige

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

beløb og udbetalingstidspunkt er uvist. En tilbagebetaling af moms vil tilfalde affaldsområdet. Når der er fuld klarhed om mellemværendet mellem staten og kommunen, vil byrådet skulle tage stilling til, hvordan tilbagebetalt moms til Randers Kommune skal håndteres. Der skal ligeledes indsendes krav for 2024, når regnskabet er opgjort.

Folketinget indgik i juni 2020 en politisk aftale om en klimaplan for en grøn affaldssektor. Det primære formål med klimaplanen er at optimere affaldssektoren ved blandt andet at opstille mål om klimaneutralitet, udsortering af plast og større genanvendelse af affald. Klimaplanen lægger grundlæggende op til en ny strukturering af affaldssektoren, og i august 2022 blev klimaplanen suppleret med aftale om selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelser. Aftalegrundlaget lægger op til, at der skal indsamles i 10 fraktioner husstandsnaert, at de kommunale aktiviteter omkring efterbehandling af affald skal selskabsgøres og sælges, at der fastsættes frist for indsamling af tekstilaffald, at der indføres et styrket affaldstilsyn og strømlinet praksis, at der sikres en robust regulering af affaldsgebyret samt, at kommunernes levering af affaldsydelser selskabsgøres.

I 2024 er dele af aftalen udmøntet i Randers Kommune. Fra maj 2024 er affaldsindsamlingen udvidet til 10 fraktioner, og antallet af beholdere hos private husstande er forøget med ca. 26.500 nye beholdere til indsamling af pap og papir. Samtidig er antallet af containere forøget, ligesom der er etableret nye undergrundsstationere. Liberaliseringen af affaldssorteringen har betydet, at sorteringsanlæggene på affaldsterminalen lukkes ned i løbet af 2024, da de nye fraktioner, der indsamles skal afsættes ubehandlet. Der må dog fortsat ske omlastning og klargøring til transport f.eks. ved at presse affaldet.

Af aftalen fremgår, at der skal ske en selskabsgørelse af kommunernes levering af affaldsydelserne. Formålet med selskabsgørelsen er ifølge aftalen at imødegå en konkurrenceforvriddning, som følge af Landsskatterettens afgørelse om, at kommunerne ikke må opkræve moms på affaldsydelser.

Meldingen fra staten har løbende været at en udmøntning af aftalen og at de juridiske rammer var var undervejs således en selskabsgørelse kunne gennemføres i 2024, hvilket senere blev rykket til 2025. Det er i skrivende stund uvist, hvornår et eventuelt lovforslag vil blive fremsat, og om Energistyrelsen i det hele taget vil kunne finde en løsning på de juridiske udfordringer, de er stødt på under arbejdet med juridiske rammer. Det skal bemærkes, at kommunerne og KL har oplyst Energistyrelsen om det stærkt problematiske i, at fremtiden for affaldsområdet er uafklaret.

Fra 1. januar 2025 indføres der obligatorisk 14-dagstømning af alle tohjulede beholdere. Ændringen sker med udgangspunkt i affald og ressourceplanens team 5 om bæredygtig affaldsindsamling (MTU 31/1-2023, pkt. 19). Ændring af tømningens frekvens har til formål at reducere miljøbelastningen og udledning af emissioner fra renovationsbilerne. Endvidere medfører færre tømninger en besparelse i tømningens udgiften og dermed en reduktion i gebyret for de borgere, som overgår fra uge- til 14-dagstømning. Herudover forventes forslag om et udvidet producentansvar på emballage at træde kraft. Der er usikkerhed om, hvorvidt forslaget får virkning for affaldsområdet allerede i 2025, ligesom de økonomiske konsekvenser heller ikke er afklaret. Der er således i budgetlægningen for 2025-28 ikke taget højde herfor.

Formålet med at indføre producentansvaret er at reducere mængden af emballage, sikre en effektiv indsamling og håndtering af emballageaffald samt at motivere virksomhederne til bedre og mere miljørigtigt design af emballage. Det udvidede producentansvar indebærer, at kommunerne fortsat skal indsamle emballageaffaldet hos borgerne, men efter indsamling skal affaldet overdrages til producenterne, som har ansvaret for at få affaldet behandlet. Koblingen af kommune og producent sker via Dansk Producent Ansvar. Producenterne skal kompensere kommunerne for indsamlingen af emballageaffaldet, mens kommunerne

Miljø- og teknikudvalget - Takstfinansieret

Del 1

omvendt skal kompensere producenterne for behandlingen af ikke-emballageaffald indsamlet sammen med emballagen.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Kultur og fritid

Sundhed

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter på kultur- og fritidsområdet.

På **kulturområdet** er der følgende aftaleenheder: Randers Bibliotek inkl. Fritidscentret, Værket, herunder Turbinen, der er udpeget til regionalt spillested fra 1. januar 2025, Randers Musikskole samt Museum Østjylland, herunder Randers Stadsarkiv. Herudover gives der tilskud til en række selvejende institutioner: Randers Kunstmuseum, Randers Kammerorkester, Randers Teater, Randers Regnskov og Gaia.

Udover disse institutioner omfatter bevillingen også tilskud til en række musik- og teaterforeninger på kulturområdet, udgifter vedr. vedligeholdelse af skulpturer, springvand, lokalhistoriske arkiver og andre udgifter på kulturområdet, herunder Østjysk Vækstbånd, der er et samarbejde mellem Horsens, Silkeborg, Viborg og Randers kommuner med tilskud fra staten.

Områderne **fritid og idræt** vedrører dels en række kommunalt bestemte områder og dels folkeoplysningsområdet, der er reguleret af folkeoplysningsloven. Folkeoplysningen i Randers skal sikre børn, unge og voksne alsidige tilbud om deltagelse i voksenundervisning og fritidsaktiviteter baseret på det folkelige og frivillige foreningsarbejde. På dette grundlag gives der en række tilskud til foreninger såsom medlems- og lokaletilskud, tilskud til aftenskoleundervisning mv.

Desuden omfatter bevillingen blandt andet udgifter til Water and Wellness, drift mv. af idrætsanlæg, Randers stadion, haller og parker, drift af Udbyhøj Lystbådehavn, eliteidræt mv.

På såvel kultur- som fritidsområdet er der endvidere afsat mindre ansøgningspuljer til udviklingsaktiviteter og konkrete projekter.

Fakta

Antal medlemmer i idrætsforeninger under 25 år, 2024: 17.369

Antal medlemmer i idrætsforeninger over 25 år, 2024: 18.321

Antal besøgende på biblioteket 2024: ca. 416.000

Antal besøgende, Museum Østjylland i Randers 2024: 40.688

Politikker

Kulturpolitik

Fritids- og idrætspolitik

Se Randers Kommunes politikker på

randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 1

Kultur og Fritid (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Serviceammen	191,5	190,3	189,8	189,8
Biblioteker	44,6	44,4	44,4	44,4
Kultur	56,0	55,8	55,8	55,8
Fritid og Idræt	90,8	90,1	89,6	89,6
I alt	191,5	190,3	189,8	189,8

2.1.1 Serviceammen

Tabellen viser, at nettoudgifterne i 2025 udgør 191,5 mio. kr., og derefter falder til 2026 og igen fra 2026 til 2027.

Ændringerne fra 2025 til 2026 vedrører primært, at bevillingen til idrætspakken, som blev vedtaget ved budgetaftalen 2024 for årene 2024-2027, falder fra 2026 til 2027

Øvrige ændringer fra 2025 til 2026 vedrører de indarbejdede effektiviseringsbesparelser på 0,5% pr. år, der blev udmøntet til og med 2026 ved budgetvedtagelsen for 2023-26.

Besparselsen for 2027-2028 udmøntes først i forbindelse med budgetlægningen 2025-2028, hvorfor den er budgetteret under økonomiudvalget på nuværende tidspunkt.

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Nyt magasin Stadsarkivet – reservation	17,1	0,0	0,0	0,0
Dronningborghallen	20,4	20,4	0,0	0,0
Facilitetshus i Fårup Sønderbæk	2,2	0,0	0,0	0,0
Hensættelse til kunstgræsbaner fra 2023	1,3	1,1	0,3	0,3
Kunstgræsbaner i Langå	1,4	0,0	0,0	0,0
Kunstgræsbane i Nord (B65,HUI,IF Fjord)	1,4	0,0	0,0	0,0
Kunstgræsbane ved SIF Assentoft	1,4	0,0	0,0	0,0
Assentoft, Hornbæk og Helsted projekter	1,9	1,2	0,0	0,0
Breddeidrættens faciliteter	1,1	2,8	2,8	2,8
Anlægspulje til idrætsanlæg	0,8	1,3	1,3	1,3
I alt	49,0	26,9	4,4	4,4

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Ud over de nævnte er der en række igangværende anlægsprojekter, der først færdiggøres i 2025 eller senere. Hertil kommer en række anlægsprojekter, der er givet bevilling til i forbindelse med prioriteringen af anlægsmidlerne i indeværende byrådsperiode, hvoraf en del endnu ikke er afsluttet. Disse fremgår ikke af oversigten, idet bevillingen som nævnt er givet tidligere.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Kultur og fritid

Del 1

Anlæggene facilitetshus i Fårup Sønderbæk samt de tre kunstgræsbaner er flyttet fra budget 2024 til 2025, da udbetalingerne af tilskud ikke påbegyndes før 2025.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På kultur- og fritidsområdet forventes ikke de store ændringer, dog vil der til budgetlægningen blive fremlagt analyse vedr. Randers Idrætshaller og Værket, som økonomisk er presset.

Endvidere vurderes der et stort behov for en fornyelse af banen på Randers stadion, hvilket der også til budgetlægningen vil foreligge et notat vedrørende.

Der har været EU-udbud af plejeopgaver på idrætsanlæg på kommunens idrætsanlæg, som vil medføre merudgifter ved den nuværende standard; endelig afklaring herom vil ske efter redaktionens slutning.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 1

1. Beskrivelse af området

Sundhedsområdet omfatter kommunens tilbud på sundhedsområdet, herunder sundhedsfremme og forebyggelse, sundhedspleje for spæd- og skolebørn, tandpleje for børn og unge, visse handicappede og ældre samt rehabilitering i form af genoptræning og diverse forløbsprogrammer.

Herudover har kommunen store udgifter til vederlagsfri fysioterapi og den aktivitetsbestemte medfinansiering af sundhedsvæsenet. På disse poster har kommunen meget lidt indflydelse på udgifterne.

De fleste aktiviteter har sit udgangspunkt i Sundhedscentret, der ligger på Thors Bakke i Randers, men der er også aktiviteter i Havndal Sundhedscenter samt i den i 2024 nyetableret voksentandklinik på Viborgevej og endvidere etableres i Gudenåcentret en afdeling af Rehabiliteringen.

Tandplejen og sundhedsplejen har mødesteder og klinikker på flere skoler ligesom sundhedsplejen besøger borgerne i eget hjem.

Fra 1. juli 2022 tilbydes vederlagsfri tandpleje for unge mellem 18 og 21 år. Ordningen implementeres løbende således at alle, når de fylder 18 år bliver omfattet; derfor er ordningen først fuldt implementeret med udgangen af 2025.

Udover at genoptræning efter sundhedsloven tilbydes på sundhedscentret varetager omsorgsområdet også en del af denne genoptræning, primært i Nellemann-bygningen, men også på enkelte andre lokaliteter.

Randers Sundhedscenter danner således rammen for rigtig mange aktiviteter på det kommunale sundhedsområde nævnt herover, og ud over de kommunale tilbud er der også i centret regionale og private sundhedsaktører. Det er f.eks. jordemodercenter, donortapning, mammografi, praktiserende læger/speciallæger, psykologer, apotek mv.

Høre- og synssamarbejdet mellem Randers, Favrskov, Norddjurs og Syddjurs kommuner har også til huse på Randers Sundhedscenter. Organisatorisk hører samarbejdet under sundhedsområdet, men økonomisk hører det under omsorgsområdet.

Fakta

Antal børn og unge (0-21 år) i børne- og ungetandplejen: ca. 23.000

Antal borgere i specialtandplejen
2023: 520

Antal kontakter/besøg sundhedsplejen i 2023: ca. 35.700

Antal genoptræningsplaner i 2023:
ca. 3.800

Antal deltagere i forløbsprogrammer
i 2023: ca. 800

Politikker

Sundhedspolitik

Se Randers Kommunes politikker på

randers.dk/demokrati/politikker/

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 1

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Sundhed (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	142,6	138,7	138,7	138,7
Vederlagsfri fysioterapi	29,5	29,5	29,5	29,5
Rehabilitering	27,6	27,5	27,4	27,1
Sundhedsfremme og forebyggelse	15,2	13,4	13,4	13,4
Andre sundhedsudgifter	7,4	7,3	7,4	7,7
Sundhedspleje	17,8	16,2	16,2	16,2
Tandpleje	45,0	44,8	44,8	44,8
Uden for servicerammen	422,4	422,4	422,4	422,4
Medfinansiering på sundhedsområdet	422,4	422,4	422,4	422,4
I alt	565,0	561,2	561,2	561,2

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser, at nettoudgifterne i 2025 udgør 565 mio. kr., og derefter falder til 561,2 mio. kr. i 2026-2028.

Ændringerne fra 2025 til 2026 vedrører primært sundhedsplejens bevilling vedr. familieiværksættere (for nye forældre) og PREP (samlevskurser) og at puljemidlerne til sundhedsfremme og forebyggelse bortfalder med udgangen af 2025.

Øvrige ændringer fra 2025 til 2026 vedrører de indarbejdede effektiviseringsbesparelser på 0,5% pr. år, der blev udmøntet til og med 2026 ved budgetvedtagelsen for 2023-26. Besparelsen for 2027-2028 udmøntes først i forbindelse med budgetlægningen 2025-2028, hvorfor den er budgetteret under økonomiudvalget på nuværende tidspunkt.

2.1.2 Uden for servicerammen

Uden for servicerammen er udgifterne til den aktivitetsbestemte medfinansiering, hvor kommunerne bidrager til sundhedsudgifterne i forbindelse med hospitaler, lægeydelser mv.

Ideen med den aktivitetsbestemte medfinansiering er at kommunernes indsats på sundhedsområdet kan være med til at påvirke befolkningens forbrug af sundhedsydelser, og der derfor skulle være et økonomisk incitament til at tilbyde sundhedsfremmende indsatser og undgå indlæggelser, men efter en regional om-læggelse af de administrative systemer, har udgiften været fastfrosset og kommunernes betalinger fastlægges årligt som tillæg til aftalen mellem regeringen og KL.

Sundheds-, idræts- og kulturudvalget - Sundhed

Del 1

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

Tandplejen implementerer vederlagsfri tandpleje for de 18-21-årige frem til 2025, hvor ordningen er fuld implementeret.

Tandplejens økonomi er presset, og der vil til budgetlægningen foreligge et notat herom.

I Rehabiliteringen er der et løbende pres i forhold til modtagne genoptræningsplaner. Endvidere er det på landsplan besluttet, at der skal skabes en mere ensartet kvalitet af de nære sundhedstilbud, som skal bidrage til at nytænke tilbud til borgerne. Dette vil ske løbende og fra 2023 og frem udvikles der kvalitetspakker for den patientrettede forebyggelse for borgere med kroniske sygdomme.

I forhold til den vederlagsfri fysioterapi, som kommunen stort set ikke har indflydelse på i forhold til visitering af borgere, som sker fra de praktiserende læger, er der efter indgåelse af nye overenskomster et mindre pres på udgifterne og i 2024 forventes der økonomisk balance.

Omsorgsudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Tilbud til ældre

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 1

1. Beskrivelse af området

Omsorgsområdets budget er i budgettet opdelt på praktisk hjælp, pleje og træning, hjælpemiddelområdet samt administrationen af de kommunale ældreboliger.

Praktisk hjælp, pleje og træning er det største udgiftsområde og omfatter de fleste servicetilbud, der gives på omsorgsområdet, f.eks. praktisk/personlig hjælp og sygepleje til borgere i eget hjem og tilbud på plejecentrene. Tilbuddene omfatter alt fra pleje til caféer og mad fra Madservice Kronjylland samt plejevederlag. Herudover er der to selvejende ældrecentre (Randers Kloster og Solbakken), som drives efter overenskomst med kommunen samt Randers Fripnejehjem.

Hertil kommer genoptræning og vedligeholdelsestræning, der omfatter træningsaktiviteterne i Nellesmannhuset samt den træning og aktivitet, der sker rundt på de enkelte centre samt på Træningshøjskolen på Åbakken og Døgngenoptræningen på Svaleparken. På genoptrænings- og aktivitetsområdet er der et særligt fokus på at give ensartede tilbud i hele kommunen og at give tilbud til de mest udsatte og sårbare borgere.

På omsorgsområdet er der de seneste mange år sket en opgaveglidning og –flytning fra regionen (sygehusvæsenet) til de kommunale tilbud, blandt andet i forbindelse med lukning af senge på sygehusafdelinger og hurtigere udskrivning af patienter.

Hjælpemiddelhuset Kronjylland har kontakt med mere end 10.500 af kommunens borgere. De direkte udgifter til hjælpemidler konteres under denne udgiftspost, ligesom udgifter til kommunikation (syns, tale- og høreområdet) og udgifter vedr. bevilling af handicapbiler.

Fakta

Antal borgere, der får hjemmepleje:
ca. 3.000

Antal permanente boliger: 1.185

Antal midlertidige boliger: 77

Antal med hjælpemidler: ca. 10.500

Antal hjemmeboende, Madservice:
ca. 1.000

Politikker

Omsorgs- og værdighedspolitik

Se Randers Kommunes politikker på
randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

Tilbud til ældre (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen	1.186,9	1.183,8	1.182,9	1.182,9

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 1

Praktisk hjælp, pleje og træning	1.118,6	1.115,5	1.114,6	1.114,6
Hjælpe midler	68,3	68,3	68,3	68,3
Uden for servicerammen	-33,4	-33,4	-33,4	-33,4
Ældreboliger	-33,4	-33,4	-33,4	-33,4
I alt	1.153,6	1.150,5	1.149,6	1.149,6

2.1.1 Servicerammen

Udgifter og indtægter under servicerammen omfatter som oven for nævnt al drift på omsorgsområdet med undtagelse af kommunens administration af almene ældreboliger.

Ændringen fra 2025 til 2026 på praktisk hjælp, pleje og træning skyldes at udgifterne primært at hjælp til rengøring til de borgere, der ikke har bevilget andre ydelser, som udgangspunkt overgår til at blive ydet hver 3. uge i stedet for som nu hver 2. uge.

Øvrige ændringer fra 2025 til 2026 vedrører de indarbejdede effektiviseringsbesparelser på 0,5% pr. år, der blev udmøntet til og med 2026 ved budgetvedtagelsen for 2023-26. Besparelsen for 2027-2028 udmøntes først i forbindelse med budgetlægningen 2025-2028, hvorfor den er budgetteret under økonomiudvalget på nuværende tidspunkt.

Ændringen fra 2026 til 2027 skyldes at rammen til øgede investeringerne i velfærdsteknologi udløber med udgangen af 2026.

Det skal bemærkes at der i tallene ikke er indarbejdet demografiregulering for de enkelte år, idet demografireguleringerne for det enkelte budgetår først udløses i forbindelse med budgettets vedtagelse. Men som følge af den stigende ældrebefolkning forventes det, at budgetterne reguleres med 16-21 mio. kr. årligt i de kommende år, og disse beløb er indtil budgettets vedtagelse indarbejdet under økonomiudvalget.

2.1.2 Uden for servicerammen

Udgifter og indtægter under dette punkt vedrører driften af de kommunale ældreboliger, hvor administrationen af de enkelte lejemål efter udbud varetages af Lejerbo, foreløbig frem til nytår 2024/25, idet opgaven er i udbud pt. Regnskaberne indgår som en del af kommunens regnskab.

Det er dog kun huslejeindtægter og drift, der budgetteres under omsorgsområdet, mens udgifterne til låneydelser sker under økonomiudvalget, hvorfor der på omsorgsområdet er en større indtægt.

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Plejehjem i Dronningborg, servicearealer	13,4	13,4	0,0	0,0
Omdannelse af ældreboliger med kald	7,8	10,5	5,8	5,8
I alt	21,1	23,8	5,8	5,8

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Omsorgsudvalget - Tilbud til ældre

Del 1

På omsorgsområdet er der i den kommende budgetperiode afsat midler til omdannelse af ældreboliger med kald til plejeboliger samt etablering af et nyt plejecenter i Dronningborg. Begge projekter har endvidere bevillinger fra tidligere, der dog ikke ses her.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På omsorgsområdet sker der i de kommende år en kraftig stigning i antallet af ældre, og dermed også de, som vil skulle have hjælp. Det vil kræve en relativ stor stigning i antallet af medarbejdere, og samtidig opleves der i disse år rekrutteringsudfordringer, både af udlært fagpersonale, men også ved rekrutteringen af elever på området.

Omsorgsudvalget og forvaltningen har stort fokus på udfordringen med at rekruttere, og der planlægges en række initiativer, som forhåbentligt kan være med til at sikre det nødvendige personale. I planlægningen af initiativer undersøges også om velfærdsteknologiske løsninger kan være med til at løse nogle af udfordringerne.

I løbet af det enkelte år sker der store ændringer i den enkeltes behov for hjælp, hvilket stiller store krav til organiseringen og planlægningen af de forskellige indsatser, hvilket også er et fokuspunkt på omsorgsområdet. Fokus er f.eks. på at hjælpe den enkelte til at være mest selvhjulpne via rehabiliteringsforløb mv.

Landdistriktsudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Landdistrikt

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende Landdistrikt og Byfornyelse.

Området Landdistrikt dækker over udgifter til tre forskellige puljer, hvoraf der ydes tilskud til diverse projekter i landdistrikterne i Randers Kommune. Det drejer sig om Landsbypuljen, Landdistriktspuljen og en pulje til kommunal medfinansiering af LAG Randers-Favrskov.

Området Byfornyelse dækker over offentlige tiltag, der skal forbedre arealer og bygninger i allerede bebyggede områder i Randers Kommune.

Fakta		Politikker
Ansøgninger til Landsbypuljen 2023	27 stk.	Landdistriktspolitik
Midler bevilget fra Landsbypuljen 2023	2.190.663 kr.	
Midler bevilget fra Landdistriktspuljen 2023	340.514 kr.	Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/
Foreninger tildelt driftstilskud 2023	25 stk.	

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet.

Administration (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Serviceammen				
Landdistrikt	4,2	4,2	4,2	4,2
Byfornyelse	1,8	1,8	1,8	1,8
I alt	6,0	6,0	6,0	6,0

2.1.1 Serviceammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Tabellen viser, at der er et samlet budget på bevillingsområdet på 6,0 mio. kr. i 2024 og frem.

Der henvises til del 2 for en grundig gennemgang af de forskellige delområder.

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Pulje til byfornyelsesprojekter	1,6	1,6	1,6	1,6

Landdistriktsudvalget - Landdistrikt Del 1

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Bygningsforbedringsudvalget	0,3	0,3	0,3	0,3
Albæk, områdefornyelse	-10,1	0,0	0,0	0,0
Mellerup, områdefornyelse	1,5	0,1	-3,7	0,0
Havndal, områdefornyelse	5,0	3,0	-5,1	0,0
Indsats mod dårlige boliger, pulje	1,0	1,0	1,0	1,0
I alt	-0,8	6,0	-5,9	2,9

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

I 2025 og frem er der afsat 1,6 mio. kr. til pulje til områdefornyelsesprojekter. Puljen udmøntes løbende til konkrete projekter som f.eks. områdefornyelse i Mellerup, hvortil der er afsat i alt netto -2,1 mio. kr. i budgetperioden, og Havndal, hvortil der er afsat netto 2,9 mio. kr. i budgetperioden. Fordelingen af budgettet er udtryk for, hvordan udgifter og indtægter forventes at fordele sig på de enkelte år.

Der er afsat 0,3 mio. kr. årligt til bygningsbevaringsudvalget. Midlerne udmøntes som støtte til bevaringsværdige bygninger eller til byrum i landdistrikterne, hvor der er nedrevet en bygning med byfornyelsesmidler. Udmøntningen sker på baggrund af en årlig ansøgningsrunde.

Derudover er der afsat 1,0 mio. kr. årligt til pulje til indsats mod dårlige boliger i kommunen, som anvendes til bl.a. effektivering af den lovpligtige tilsynsopgave med boligkvalitet, hvor der kondemneres og til tider nedrives boliger f.eks. skæmmende boliger i landdistrikterne.

Der henvises til del 2 for yderligere oplysninger om anlægsprojekterne.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På Landdistriktsudviklingsområdet er der på driften en større opsparing, som overføres mellem årene, da flere af projekterne, der har fået bevilget tilskud under området, er flerårige. Der er derfor tale om tidsforskydning mellem bevilling og forbrug.

Skole- og uddannelsesudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Skole

Pædagogisk Psykologisk Rådgivning

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 1

1. Beskrivelse af området

Skolerne i Randers Kommune er hver dag i kontakt med en stor del af kommunens børn og unge. Byrådets vision for undervisningsområdet er at danne og uddanne vores børn og unge, så de kan og vil realisere deres drømme og håb for fremtiden. Det skal ske i en god skole præget af tryghed og lyst til at lære og udvikle sig – og det skal ske i samarbejde med forældrene.

Denne bevilling vedrører udgifter indenfor undervisningsområdet, som skal medvirke til at realisere byrådets vision. Bevillingen omfatter folkeskoler, fritidstilbud, specialundervisning, ungdomsskole, ungdommens uddannelsesvejledning og forberedende grunduddannelse, samt udgifter til bidrag til staten for elever på privatskoler og efterskoler.

Fakta (antal)	
Folkeskoler	19
Klasser i folkeskolen	356
Elever i folkeskolen	7.396
Børn i SFO	2.285
Specialskoler	2
Elever i specialskoler	294
Specialklasser	42
Elever i specialklasser	342

Politikker
Uddannelsespolitik
Børne- og ungepolitik

Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

Data: Almen/SFO pr. aug. 2024 og specialområdet forventet gennemsnit 2024

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet.

Skole (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen				
Fællesudgifter - Skole	21,1	21,1	21,1	21,1
Folkeskoler og fritidstilbud	654,0	645,0	644,7	644,7
Befordring af elever	22,3	22,3	22,3	22,3
Bidrag til efterskoler	16,6	16,6	16,2	16,2
Specialskoler og -fritidstilbud	99,9	99,8	99,8	99,8
Ungdomsskole	37,6	36,7	36,2	36,2
Ungdommens Uddannelsesvejledning	15,3	14,6	14,5	14,5
Bidrag til privatskoler	128,6	128,6	128,5	128,5
Forberedende Grunduddannelse	20,6	20,6	20,6	20,6

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 1

I alt	1.016,2	1.005,3	1.003,9	1.003,9
-------	---------	---------	---------	---------

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser, at der samlet for hele undervisningsområdet er budgetteret med nettoudgifter for 1.016,2 mio. kr. i 2025, og at budgettet falder til 1.003,9 mio. kr. i 2028.

Der er en række forhold, som påvirker budgettets størrelse i det enkelte år. Udgifterne til folkeskoler og fritidstilbud, samt bidrag til privatskoler er omfattet af en demografimodel, som betyder, at budgettets størrelse ændres i takt med, hvor mange elever og klasser i skolealderen der er i Randers. Til andre udgifter som f.eks. specialskoler og fritidstilbud, ungdomsskole og FGU er der afsat faste budgetrammer uafhængig af, hvor mange elever, som anvender tilbuddet.

Generelt kan politiske beslutninger, prioriteringer eller nationale forhold ændre på budgettets størrelse. Når de samlede budgetterede udgifter falder i perioden, skyldes det blandt andet følgende forhold.

- I nuværende og tidligere budgetaftaler er der afsat midlertidige bevillinger, som udløber i løbet af perioden. Det er blandt andet midler til kompetenceudvikling for medarbejdere i folkeskolen og yderligere anvendelse af 2-lærerordninger.
- Den nuværende elev-prognose viser et faldende antal folkeskoleelever i årene 2025 – 2026, hvorefter antallet stabiliserer sig i 2027 og 2028.

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Udbygning af folkeskoler, ramme	1,5	11,6	17,1	17,1
Skoler – klasseloft 0.-2. klasse	0,0	0,9	0,0	0,0
Sydbyen kapacitetsudfordringer	1,5	8,7	10,2	
I alt	3,0	21,2	27,3	17,1

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

Tabellen viser hvilke rammebeløb, der er afsat til udbygning af folkeskolerne, klasseloft 0.-2. klasse og til forbedring af indeklimaet i budgetperioden. Rammebeløbene vil efterfølgende blive udmøntet i konkrete projekter, som vil blive fremlagt løbende for byrådet.

Der forventes at være opsparede midler ved udgangen af budget 2024. Midlerne forventes at være på ca. 104,7 mio. kr., og de anvendes til skoleudbygningsplanen.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

I den kommende budgetperiode forventes der at være et faldende elevtal frem til 2027, hvorefter antallet

Skole- og uddannelsesudvalget - Skole

Del 1

stabiliserer sig fra 2028 til 2030. Fra 2031 forventes antallet igen at stige gradvist frem mod 2034 til nogenlunde samme niveau som i 2024. Dette er i tråd med 2023-prognosen.

Prognosen viser desuden, at der er variation i antallet af forventede elever på hver skole fra år til år. Omkring halvdelen af kommunens skoler forventes at få en stigning i antallet af elever over prognoseårene, mens den anden halvdel vil opleve en nedgang.

I forhold til det seneste budget har der ikke været store strukturelle ændringer på undervisningsområdet.

Byrådet godkendte den 5. oktober 2020 en ny tildelingsmodel på skoleområdet, som har været gældende fra skoleåret 2021/2022.

Det samlede skolebudget bliver løbende demografireguleret via kommunekassen i forhold til udviklingen i antallet af klasser og elever. Den samlede udmøntning er derfor afhængig af det faktiske klasse- og elevtal.

Fra 1. august 2024 træder en sænkelse af klasseloftet fra 0. til 2. klasse i kraft. Dermed vil antallet af børnehaveklasser blive beregnet ud fra maksimalt 26 elever pr. klasse for skoleåret 2024/2025. For skoleåret 2025/26 bliver antallet af børnehaveklasser og 0. klasse beregnet ud fra maksimalt 26 elever pr. klasse. For de øvrige klasser beregnes antal klasser ud fra maksimalt 28 elever.

Forvaltningen er i færd med at forberede udmøntningen af den besparelse på Randers Kommunes førskoleordning, der blev besluttet i budget 2023 med henblik på ikrafttræden i 2025. Førskoletilbuddet forløber som hidtil fra 1. marts til skolestart i august. Men det afsatte personale til ordningen vil fra 1. maj blive til-delt ud fra normeringen i SFO-tilbud i stedet for som minimumsnormering i dagtilbud.

Ved uændret drift forventes et merforbrug på de centrale dele af skoleområdet i 2025. Den primære årsag til merforbruget er en stigning i antallet af elever i Randers Kommunes specialundervisningstilbud. På den baggrund fremlægger forvaltningen i forbindelse med budgetlægningen for 2025-2028 et forslag til en faglig og økonomisk handleplan med henblik på at bringe budgettet på de centrale konti i balance.

Skole- og uddannelsesudvalget - PPR

Del 1

1. Beskrivelse af området

Denne bevilling omfatter Pædagogisk Psykologisk Rådgivning (PPR). PPR er en aftaleenhed under Familieområdet, som arbejder med forebyggende indsatser, der understøtter læring og trivsel hos børn i udsatte positioner. Medarbejdergruppen består af psykologer, logopæder, fysioterapeuter, læsekonsulenter, frem-skudte socialrådgivere, administrative medarbejdere, servicepersonale og ledere. I alt ca. 60 personer.

Kerneopgaverne er at styrke dagtilbud og skolers arbejde med at skabe inkluderende (lærings)fællesskaber, samt at understøtte forældre i at skabe de bedste rammer for deres børn. Det sker, dels gennem tidlig, forebyggende rådgivning til dagtilbud, skoler og forældre, og dels gennem mere indgribende indsatser såsom udarbejdelse af pædagogisk-psykologiske vurderinger af børns specialundervisningsbehov og længere rådgivningsforløb med en familie.

Politikker

Sammenhængende børne- og ungepolitik

Se Randers Kommunes politikker på

randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet opdelt på servicerammen og uden for servicerammen.

PPR (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen				
PPR (Pædagogisk Psykologisk Rådgivning)	27,8	27,8	27,8	27,8
Forebyggende foranstaltninger børn, unge	8,3	8,3	8,3	8,3
I alt	36,1	36,1	36,1	36,1

2.1.1 Servicerammen

Der er et samlet budget på 36,1 mio. kr. i 2025-2028.

PPR omfatter pædagogisk, psykologisk rådgivning til børn og unge samt talepædagogisk center, som yder bistand til børn med tale- sprog- og hørevanskeligheder. Der ydes også talepædagogisk bistand til voksne.

De forebyggende foranstaltninger består af fremskudte socialrådgivere, hvor opgaven er tidlig opsporing af socialfaglige problematikker med henblik på at afhjælpe problemerne, inden de vokser sig store. Den fremskudte socialrådgivning retter sig således både mod familier og fagprofessionelle.

Skole- og uddannelsesudvalget - PPR

Del 1

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

PPR overførte et mindreforbrug fra 2023 på den ordinære drift på 1,6 mio. kr. Dette mindreforbrug anvendes i 2024 til at imødegå, at der de senere år har været en generel stigende efterspørgsel efter ydelser fra PPR. Stigningen i efterspørgslen er blandt andet afledt af, at antallet af børn og unge i psykisk mistrivsel er steget markant.

PPR arbejder på at oprette et lettilgængeligt behandlingstilbud for børn og unge i psykisk mistrivsel. Tilbudet finansieres af via midlerne fra 10 årsplanen for psykiatrien, hvor der på landsplan er indgået en aftale om at udvikle det samlede psykiatriområde og indsatsen for bedring af den mentale sundhed i Danmark de kommende 10 år.

På nationalt plan er der udarbejdet en faglig ramme, der skitserer, hvordan kommunerne skal arbejde med det lettilgængelige tilbud. Der er ligeledes skitseret en implementeringsplan, som Randers Kommune, herunder PPR følger. Aftalen omfatter initiativer i forhold til mental sundhed, forebyggelse, tidlig indsats, behandlingspsykiatri og socialpsykiatri.

Randers Kommune er tildelt 4,32 mio. kr. i 2025 til opgaven. Beløbet bliver udmøntet til PPR i forbindelse med udarbejdelsen af basisbudgettet, og er dermed endnu ikke med i ovenstående beløb.

Erhvervs- og planudvalget

Del 1

Bevillingsområder:

Erhverv og plan

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan Del 1

1. Beskrivelse af området

Bevillingen omfatter udgifter og indtægter vedrørende Erhvervsudvikling, Turisme og Byudvikling.

Området Erhvervsudvikling dækker bl.a. over udgifter til erhvervs- og udviklingspuljen, hvorfra der ydes tilskud til forskellige erhvervsfremmende projekter.

Området Turisme dækker over udgifter til turismesamarbejdet VisitAarhus, udgifter til drift af Naturpark Randers Fjord samt udgifter til turismeprojektet Ask me/ReThinker.

Området Byudvikling dækker over udgifter til Agenda 21, der dækker strategisk energi- og varmeplanlægning og klimatilpasning, samt udgifter til driftssikring af boligbyggeri.

Fakta		Politikker
Arbejdspladser i kommunen 2022	43.518	Erhvervs- og turismepolitik
Virksomheder i kommunen 2022	6.252	Arkitekturpolitik
Konkurser i kommunen 2022	9,2 pr. 1000 indbyggere	Se Randers Kommunes politikker på randers.dk/demokrati/politikker/

2. Hovedtal

2.1 Drift

Tabellen viser budgettet på drift fra 2025-2028 på bevillingsområdet

Erhverv og plan (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Servicerammen				
Erhvervsudvikling	11,5	11,5	11,5	11,5
Turisme	4,9	4,1	4,1	4,1
Byudvikling	1,9	1,9	1,9	1,9
I alt	18,3	17,5	17,5	17,5

2.1.1 Servicerammen

Tabellen viser budgettet fra 2025 til 2028. Tabellen viser, at der er et samlet budget på bevillingsområdet på 18,3 mio. kr. i 2025, faldende til 17,5 mio. kr. i 2026 og frem.

Der henvises til del 2 for en grundig gennemgang af de forskellige delområder.

Erhvervs- og planudvalget - Erhverv og plan

Del 1

2.2 Anlæg

Tabellen viser budgettet på anlæg fra 2025-2028 opdelt på anlægsprojekter.

Anlægsprojekter (mio. kr.)	2025	2026	2027	2028
Flodbyen, ramme	11,1	11,1	11,1	11,1
Flodbyen, programsekr. og frikøb UMT	1,8	1,8	1,8	1,8
Flodbyen, konsulentbistand	1,3	1,3	1,3	1,3
Flodbyen, markedsføring, salg, udbud mv.	0,3	0,3	0,3	0,3
Kongensgade 6 og 8	0,1	0,1	0,1	0,8
Midtbystrategi	1,9	0,0	0,0	0,0
Jordforsyningsprojekter	-0,9	-2,8	-2,9	-4,9
I alt	15,5	11,6	11,6	10,4

Note: Tabellen indeholder kun de anlægsprojekter, som har budget i 2025-2028. Der kan således være igangværende anlægsprojekter, som ikke er nævnt her.

De afsatte midler til de fire projekter vedrørende Flodbyen skal ses i sammenhæng. Midlerne er således oprindeligt afsat som et rammebeløb og efterfølgende udmøntet i konkrete projekter. De afsatte midler udgør 14,4 mio. kr. årligt i perioden.

Ud over Flodbyen er der afsat midler til Kongensgade 6 og 8 på netto 1,1 mio. kr. i perioden samt 1,9 mio. kr. til Midtbystrategi i 2025.

For en uddybning af de afsatte midler til jordforsyningsprojekter henvises til notatet Budget for jordforsyning 2025-2028, der indgår som en del af det samlede budgetmateriale.

Der henvises til del 2 for yderligere oplysninger om anlægsprojekterne på området.

3. Aktuel økonomisk situation på drift og anlæg

3.1 Aktuel status

På erhvervsudviklingsområdet er der på driften en større opsparing, som overføres mellem årene, da flere af projekterne, der har fået bevilget tilskud under området, er flerårige.